

и оплодотворът хайвара си, ще има да се излупятъ съ миллиарди малки рибенца. Нъ дали тъзи рояци достигатъ благополучно и безпрепятствено до необходимата сръда (бойща), гдѣто би трѣбвало да оставятъ съмената си, това е въпросъ отъ капитална економическа важност, въпросъ, който се отнася до обществените ни интереси, следователно напълно заслужва сериозно и внимателно да се прослѣди.

При пътуванието рибите най-първо дохождатъ въ стълкновение съ лъситъ, чрѣзъ които е заприщена цѣлата ширина на реката; тукъ тѣ се стараятъ да се провржатъ изъ мѣждините на пръчките (пардии, чобуци), нъ като имъ се неотдава това, тѣ отиватъ къмъ нарочно отворените устия (азлажци) и отъ тамъ въ мрѣжите (котози, котеци, даули, къръ-сепети), гдѣто по-голѣмата частъ се излавя тѣкмо въ надвечерието, когато всѣка една риба, едва уцѣлѣла отъ хиляди неприятелски атаки — дохожда съ благодатната миссия да наплоди рѣките ни съ десетки хиляди свои прженитури. Избавената твърдѣ незначителна частъ, както и онѣзи, които сѫ имали щастието да не минатъ прѣзъ убийственната гильотина (лѣсата), попадатъ на нови спѣнки съ нови борби и грамадни жертви. Прѣдъ тѣхъ се испрѣчватъ язоветъ или бентоветъ, съ които се прѣграждатъ естествените легла (корита) на реките за да се приспособи водата имъ за вдигателна сила на воденици, бичкийници, дараци и пр. Като е невъзможно вълизанието въъ бентоветъ, рибите, увлечени отъ инстинкта си, отиватъ подъ течението на улейтъ и съ отчаянна енергия се стрѣмятъ да преодолѣятъ на напора и силното падане на водата за да възлѣзатъ по улейтъ, нъ тукъ твърдѣ слабъ процентъ удържа побѣдата, массата обаче, изнурена отъ усилената борба, мята (хвърля, ражда) прѣждевременно хайвара си и въ такава не-подходяща и развълнувана срѣда, гдѣто нито оплодотворението, нито излупванието е възможно.

Убийственото влияние отъ бентоветъ надъ природната производителностъ на рибите е траяло незабѣлѣжено съ вѣковетъ и едва прѣзъ 1828 год. Шотландеца Smith турна край на това економическо зло, като приспособи единъ видъ стълбове прикрепени при савацитъ и бентоветъ и съ това се даде възможность на рибите, безъ никакви усилия, лесно да възлизатъ по тихотекущата вода на стълбоветъ и да достигнатъ до